



Број: 27.1-020-135/26  
Датум: 5. август 2026. године

На основу члана 33. став 3. и члана 29. став 1. тачка 7) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/26), Фискални савјет Републике Српске, даје

### **МИШЉЕЊЕ**

#### **на Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. година**

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској, чланом 29. став 1. тачка 7) („Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/26) прописано је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење Влади Републике Српске на Документ оквирног буџета Републике Српске. С тим у вези, Фискални савјет Републике Српске је на сједници одржаној 5. августа 2026. године анализирао Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. године (у даљем тексту: ДОБ).

Документом оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. година дате су основне макроекономске пројекције са исказаним ризицима остварења истих, као основа за припрему и израду оквира буџета за наредне три фискалне године. Највеће неизвјесности и ризици за остварење макроекономских пројекција произлазе из међународног окружења, прије свега из неизвјесности у погледу даљег развоја геополитичких и економских односа на глобалном нивоу. Истовремено, изазови привредног раста не произлазе искључиво из повећане глобалне неизвјесности и екстерних ризика, већ и из структурних слабости домаће привреде. Исте се огледају у неповољним демографским кретањима, спорој имплементацији планираних структурних реформи, високој изложености екстерним шоковима уз ограничен фискални простор за адекватно реаговање у случају настанка шока, као и ограниченим капацитетима за подстицање дугорочног и одрживог привредног раста.

Усљед избијања сукоба на Блиском истоку крајем фебруара 2026. године, према посљедњим пројекцијама међународних финансијских институција, изгледи раста свјетске привреде су ревидирани наниже у односу на претходне пројекције, те предвиђају успоравање глобалног економског раста. За 2026. годину, према посљедњим пројекцијама

ММФ-а, пројектовано је да ће се глобални раст смањити са 3,4% у 2025. години, на 3,1% у 2026. години, уз истовремено пројектован пораст стопе инфлације на 4,4%.

Очекивања у погледу будућих кретања свјетске привреде, а самим тим и процјене и пројекције основних макроекономских показатеља Републике Српске, изложена су бројним неизвјесностима и ризицима који произлазе из могућих одступања од претпоставки дефинисаних ДОБ-ом, а на којима су пројекције засноване. Претпоставке се односе на очекивану стабилизацију међународних економских и геополитичких прилика, динамику привредног раста у земљама Европске уније и региона, кретања у спољнотрговинској размјени, кретања цијена енергената, сировина, роба и услуга на свјетском тржишту, као и кретања на тржишту рада и сл. Процјене и пројекције макроекономског оквира Републике Српске презентоване у ДОБ-у представљају један од могућих праваца кретања економске активности у средњорочном периоду. Међутим, с обзиром на изражену неизвјесност међународног окружења и присутне домаће структурне изазове, остварени макроекономски показатељи могу значајније одступити од пројектованих вриједности. Стога, у ДОБ-у је приказан и алтернативни, односно песимистични сценарио, који полази од материјализације најзначајнијих ризика из међународног и домаћег окружења и, посљедично, предвиђа нижу стопу привредног раста Републике Српске у односу на основни сценарио.

У 2025. години која је обиљежена израженом неизвјесношћу проистеклом из појачаних трговинских и геополитичких сукоба, привредна активност у Републици Српској је забиљежила скроман економски раст. Према подацима Републичког завода за статистику, реална стопа раста БДП-а Републике Српске за 2025. годину је износила 2%. Иако су били изражени изазови у виду пада индустријске производње и убрзања инфлације, привредна активност Републике Српске је забиљежила раст захваљујући доприносу домаће потрошње подстакнуте номиналним растом плата и инвестицијама. Док просјечна стопа раста земаља ЕУ од 1,5% показује да је привредна активност у ЕУ успоравала, реалан раст БДП-а Републике Српске показује да је Република Српска у 2025. години успјела у одређеној мјери очувати умјерену динамику привредне активности.

У вријеме изражених глобалних економских промјена, геополитичких изазова и повећане неизвјесности на међународним тржиштима, привредна активност Републике Српске у 2025. години остварила је скромну, али позитивну стопу раста привредне активности, уз пад индустријске производње и раст спољнотрговинске размјене, те јачање инфлаторних притисака. Рецесија и пад привредне активности у земљама Европске уније, нарочито у Њемачкој и Италији, кроз смањење иностране потражње, негативно се одразило на извоз и домаћу индустријску производњу Републике Српске у 2025. години. Иако је дошло до успоравања спољне тражње од земаља Европске уније, у 2025. години остварен је раст обима робне размјене са иностранством. Спољнотрговински показатељи Републике Српске у 2025. години су побољшани, при чему је евидентно смањење спољнотрговинског дефицита и повећање покривености увоза извозом услед раста извоза за 2,2% уз истовремени раст увоза за 2,4%, у односу на 2024. годину. У 2025. години, уследило је значајно убрзање стопе раста цијена у Републици Српској, те је инфлација у Републици Српској, мјерена индексом потрошачких цијена, на годишњем нивоу у просјеку износила 4,1%. На убрзање инфлације највише су утицали раст цијена хране и енергената, уз значајнији раст цијена услуга подстакнут растом домаће потрошње услед раста плата. За разлику од инфлације из 2022. године која је била доминантно вођена екстерним факторима, инфлација у 2025. години је значајним дијелом под утицајем фактора из домаћег окружења.

На тржишту рада је дошло пада броја незапослених за 8,5%, број запослених је остао на нивоу из 2024. године, док су просјечне нето плате порасле за 8,8% номинално и 4,5% реално. Сходно наведеном, основни фактори раста БДП-а Републике Српске у 2025. години били су домаћа потрошња и инвестиције, при чему је раст крајње потрошње био подржан повећањем плата и пензија.

Према процјенама и пројекцијама основних макроекономских показатеља Републике Српске презентованим у Документу оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. година, очекује се да ће се у 2026. години остварити реалан раст БДП-а Републике Српске по годишњој стопи од 2,3%. Пројектоване стопе раста БДП-а Републике Српске за 2026. годину и наредни период ревидиране су наниже у односу на претходни ДОБ. Односно, реални раст БДП-а за 2026. годину ревидиран је наниже за 0,3 процентна поена. Очекује се да ће носилац привредног раста у 2026. години бити бруто инвестиције у стална средства уз раст приватне потрошње подстакнуте растом плата. С друге стране, очекује се нешто неповољнији однос спољнотрговинске размјене у односу на претходну годину, услед очекиваног смањења извоза, уз нижи раст увоза.

Предметним Документом су пројектоване реалне стопе раста БДП-а Републике Српске у висини од 2,7%, 3,0% и 3,2%, за 2027, 2028. и 2029. годину, респективно. Пројектоване стопе привредног раста у периоду 2027-2029. година показују да се очекује наставак умјереног раста привредне активности вођен домаћом тражњом и инвестицијама, уз благо негативан допринос спољнотрговинске размјене расту БДП-а. Стабилност на тржишту рада, уз задржавање броја запослених на приближно истом нивоу и благо повећање плата, омогућиће раст расположивог дохотка, што ће уз позитиван допринос потрошње државе одржати домаћу потрошњу. Такође, очекује се да ће реализација најављених инвестиција у енергетске пројекте, путну инфраструктуру, здравство и пољопривреду позитивно утицати на привредни раст. Раст домаће потрошње и инвестиција посљедично ће утицати на повећање увоза, док ће очекивани опоравак спољне тражње, те потенцијално отварање нових канала продаје омогућити раст извозно оријентисане производње и извоза. Иако се очекује да ће раст извоза остати мањи од раста увоза, спољнотрговинска размјена ће имати имати благо негативан утицај на раст БДП-а.

Узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе, Фискални савјет је мишљења да су процијењене стопе привредног раста за текућу годину и пројекције за наредни трогодишњи период умјерено оптимистичне, али оствариве уз услов да се остваре претпоставке на којима се пројекције темеље. Међутим, пројекције привредних кретања Републике Српске, као мале отворене економије, изложене су бројним спољним и унутрашњим ризицима који могу утицати на динамику привредног раста. Значајан изазов за привредни раст Републике Српске представљају изражени глобални ризици и неизвјесности услед појачаних геополитичких сукоба, трговинске фрагментације и увођење рестриктивних трговинских мјера водећих економија. Додатни изазов домаће привреде, посебно извозно оријентисаних и енергетски интензивних индустријских сектора представља увођење Механизма за прекогранично прилагођавање угљеника од стране ЕУ. Поред спољних фактора, на остварење пројекција привредног раста Републике Српске значајно утичу и структурна ограничења домаће привреде у виду неповољних демографских кретања, слабљења конкурентности привреде услед раста плата брже од раста продуктивности, недовољна реализација јавних и приватних инвестиција, ограниченог фискалног простора за реаговање у случају настанка шокова и сл. Према основном сценарију, просјечан годишњи раст БДП-а Републике Српске у периоду 2027-

2029. година пројектован је ДОБ-ом на 3,0%. С друге стране, према алтернативном сценарију, који у односу на основни сценариј претпоставља мање доприносе потрошње и инвестиција, те негативне доприносе спољнотрговинског биланса, у периоду 2027-2029. година пројектован је раст привредне активности по просјечној стопи од 2,3%. У случају да дође до остварења ризика макроекономских пројекција, реално је за очекивати да ће привредни раст бити нижи од планираног према основном сценарију.

У периоду јануар-април 2026. године, цијене у Републици Српској су у просјеку више за 4,7%, што је знатно бржи раст цијена у поређењу са претходном годином. Док се за 2026. годину очекују даљи инфлациони притисци нешто јачег интензитета у односу на претходну годину, за наредни трогодишњи период се предвиђа успоравање инфлације. Јачање инфлаторних притисака од почетка 2026. године је вођено растом базне инфлације након повећања минималне плате, те раста цијена енергената. Кретање цијена у Републици Српској у великој мјери прати тренд кретања цијена у еврозони, а према посљедњим пројекцијама Европске комисије објављеним у мају текуће године, очекује се да ће се у еврозони инфлација повећати са 2,1% из 2025. године на ниво од 3,0% у 2026. години, а за 2027. годину очекује се инфлација на нивоу од 2,3%. Процјене су да ће у Републици Српској цијене у 2026. години порасти за 4,9%, док се за 2027, 2028. и 2029. годину пројектује да ће цијене порасти за 3,0%, 2,5% и 2,0%, респективно. На динамику и висину стопе инфлације, поред домаћих фактора, значајно утичу кретања на међународном тржишту, првенствено цијена хране и кључних индустријских сировина. С друге стране, убрзање инфлације у претходној години је било подстакнуто значајним дијелом и домаћим инфлаторним притисцима. Будући да се према пројекцијама међународних институција у наредном периоду очекује пад цијена хране и енергената на свјетском тржишту и стабилизација цијена у еврозони, те узимајући у обзир и домаће факторе у виду очекиваног економског раста, раста плата и потрошње, пројектоване стопе инфлације се могу оцијенити кредибилним.

Кретање спољнотрговинске робне размјене Републике Српске у периоду јануар-април 2026. године биљежи одређено погоршање у односу на исти период претходне године, при чему је извоз забиљежио пад од 0,8%, док је увоз већи за 4,1%. Наведено указује да је дошло до погоршања спољнотрговинских показатеља током првог квартала 2026. године. Након позитивних кретања извоза из претходне године, процјењује се да ће извоз Републике Српске у 2026. години бити мањи за 0,2%. У наредном трогодишњем периоду, очекује се раст извоза по стопи 2,5% у 2027. години, 3,6% у 2028. години и 3,8% у 2029. години. Процјене су да ће увоз у 2026. години бити већи за 0,8%, док су за наредни период пројектоване стопе раста увоза од 2,7% у 2027. години, 3,8% у 2028. години и 4,0% у 2029. години. Дакле, за наредни трогодишњи период пројектоване годишње стопе раста извоза нешто су ниже у односу на годишње стопе раста увоза, што се може одразити на благо погоршање стопе покривености увоза извозом. У складу са наведеним очекиваним тенденцијама у кретању увоза и извоза, очекује се да ће нето допринос спољнотрговинске размјене на привредни раст бити благо негативан. У односу на претходни ДОБ, пројекције извоза су кориговане наниже. Имајући у виду значај извоза за привредни раст малих отворених економија каква је привреда Републике Српске, Фискални савјет је мишљења да је неопходно подстицати развој и јачати конкурентност извозних сектора привреде, нарочито оних који стварају највишу додату вриједност.

Узимајући у обзир актуелне привредне трендове у Републици Српској, као и пројекције међународних институција за свјетску економију, Европску унију и домаћу

привреду, Фискални савјет Републике Српске макроекономске пројекције наведене у ДОБ-у оцјењује као умјерено оптимистичне, али реално оствариве. У односу на претходни ДОБ, макроекономске пројекције Републике Српске за средњи рок предметним Документом су кориговане благо наниже. Имајући у виду динамику привредне активности од почетка текуће године, односно реалну стопу раста БДП-а Републике Српске у првом кварталу 2026. године од 2,1%, Фискални савјет је мишљења да је процјењена стопа привредног раста за 2026. годину реална, уз услов да се остваре претпоставке на којима је процјена базирана. Пројектоване реалне стопе раста за наредни трогодишњи период изложене су значајним неизвјесностима и ризицима. С обзиром на наведено, у случају да дође до остварења ризика макроекономских пројекција, реално је за очекивати да ће привредна кретања у Републици Српској бити у складу с алтернативним сценаријом који предвиђа ниже стопе привредног раста за наредни трогодишњи период.

На основу достављеног Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. година, очекује се да ће укупни приходи за сектор опште владе у наредном трогодишњем периоду наставити тренд раста, са 9.032,6 милиона КМ у 2027. години на 9.403,3 милиона КМ у 2028. години и 9.778,6 милиона КМ у 2029. години. Консолидовано посматрајући сектор опште владе, у периоду 2027-2029. године, већи дио укупних прихода чине порески приходи, у оквиру којих је најзначајнија ставка приход од индиректних пореза. Такође, пројектовано је значајно учешће доприноса за социјално осигурање у укупним приходима. Фискални савјет оцјењује да ће остварење ових пројекција у највећој мјери зависити од реализације планираних макроекономских кретања, прије свега привредног раста, запослености и наплате индиректних пореза. С обзиром на висок степен зависности прихода од економске активности, неопходно је континуирано пратити остварење макроекономских претпоставки и, у случају њиховог одступања, благовремено кориговати фискалне пројекције.

Према датим пројекцијама за период 2027-2029. године, укупна потрошња за сектор опште владе износи 10.352,5 милиона КМ, 10.505,7 милиона КМ и 10.855,0 милиона КМ респективно, која укључује текуће расходе и нето издатке за нефинансијску имовину. Анализом кретања оквира буџетске потрошње, као процента учешћа у БДП-у, уочава се тенденција смањења буџетске потрошње са 48,4% у 2027. години до 44,8% у 2029. години. У оквиру пројектоване буџетске потрошње за посматрани период, укупни расходи износе 9.547,0 милиона КМ, 9.813,5 милиона КМ и 10.098,5 милиона КМ. И поред углавном повољније динамике раста прихода у односу на расходе, пројектовани расходи остају виши од пројектованих прихода током посматраног периода 2027–2029. године, што има за резултат бруто буџетски дефицит опште владе. Иако је пројектовано смањење учешћа јавне потрошње у БДП-у позитиван сигнал са становишта фискалне дисциплине, неопходно је обезбиједити да се контрола расхода заснива на трајним структурним мјерама. Посебну пажњу потребно је посветити управљању текућом потрошњом како би се створио простор за продуктивније јавне инвестиције.

У периоду 2027-2029. године планирана је капитална потрошња (укључујући и властита средства учесника у реализацији пројеката - јавна предузећа, општине и други) у износу од 1.830,6 милиона КМ, 1.328,6 милиона КМ и 1.177,6 милиона КМ, респективно. Фискални савјет мишљења је да се приликом реализације средњорочног плана инвестиција треба водити принципом економске рентабилности, што посљедично треба да обезбиједи позитиван утицај на конкурентност и подстицање привредне активности. Истовремено, Фискални савјет указује да је неопходно обезбиједити транспарентно праћење реализације

капиталних пројеката, као и редовну евалуацију њихових економских ефеката, како би се расположива буџетска средства усмјеравала на инвестиције које остварују највећи допринос привредном расту и развоју.

Према пројектованим буџетским оквирима за период 2027-2029. године на нивоу опште владе, у 2027. години планирани буџетски дефицит износи 1.319,8 милиона КМ. У 2028. и 2029. години пројектован је дефицит као буџетски резултат сектора опште влада, и то на нивоу од 1.102,4 милиона КМ у 2028. години и 1.076,4 милиона КМ у 2029. години. Дакле, пројекције показују наставак раста јавних прихода и расхода, уз постепено смањење дефицита у номиналном износу. И поред пројектованог смањења дефицита, буџетски резултат сектора опште владе у периоду 2027–2029. година остаје изнад границе прописане Законом о фискалној одговорности, односно пројектовани буџетски дефицит премашује 3% БДП-а. Овакве пројекције указују да планирана динамика фискалног прилагођавања није довољна за повратак у оквире законом прописаног фискалног правила, те да су потребне додатне мјере на приходној и расходној страни буџета.

Фискални савјет наглашава да је у току спровођење Програма фискалне консолидације до 2026. године, али да планирани буџетски резултат за 2026. годину већ одступа од циљева дефинисаних тим Програмом. Стога пројектовано одступање од фискалног правила и у периоду 2027–2029. године указује на потребу израде новог програма фискалне консолидације са јасно дефинисаним мјерама, роковима и носиоцима њихове реализације. Фискални савјет указује да ће успјешност процеса фискалне консолидације зависити од реалности макроекономских претпоставки, квалитета планирања јавних прихода и расхода, те досљедног спровођења планираних мјера.

У структури пројектованог буџетског резултата у посматраном периоду пројектован је дефицит подсектора централне влада, док је за остала два подсектора планиран суфицит. Фискални савјет истиче значај реалног и конзервативног планирања буџетских резултата на нивоу свих подсектора опште владе. Посебну пажњу потребно је посветити пројектованим суфицитима јединица локалне самоуправе, с обзиром на то да њихово евентуално неостваривање може додатно погоршати укупан буџетски резултат сектора опште владе и отежати спровођење мјера фискалне консолидације.

На основу достављеног Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2027-2029. године, планирано је задужење централне Владе у износу од 2,4 милијарде КМ у 2027. години, 2,0 милијарди КМ у 2028. години, те 2,0 милијарди КМ у 2029. години. У рочној структури, доминантно је учешће дугорочног задужења у свим годинама посматраног периода, што је повољно са аспекта стабилности и управљања отплатом јавног дуга. На основу анализе структуре новог задуживања према намјени, Фискални савјет сматра да би ново задуживање требало првенствено усмјеравати на финансирање капиталних инвестиција које стварају дугорочне економске ефекте, док финансирање текуће потрошње задуживањем треба свести на најмању могућу мјеру.

Према датим пројекцијама за период 2027-2029. године, јавни дуг као проценат БДП-а износи 42,79%, 44,98% и 46,71% респективно. Укупан дуг као проценат БДП-а пројектован је на нивоу 46,39% у 2027. години, 48,18% у 2028. години, односно 49,53% у 2029. години. Дакле, очекује се растући тренд јавног и укупног дуга у односу на БДП у сљедеће три године. Имајући у виду пројектовани раст јавног и укупног дуга као процента БДП-а током периода 2027–2029. године, Фискални савјет оцјењује да је неопходно спроводити опрезну политику управљања јавним дугом, уз континуирано праћење ризика одрживости дуга. Само досљедним спровођењем мјера фискалне консолидације и

поштовањем фискалних правила могуће је обезбиједити дугорочну одрживост јавних финансија и очувати кредибилитет фискалне политике Републике Српске.

Иако су пројектовани нивои јавног и укупног дуга и даље испод законског ограничења, њихов континуирани раст смањује фискални простор за реаговање у случају неповољних макроекономских кретања. Због тога је неопходно спроводити мјере које ће постепено успорити раст задужености и обезбиједити дугорочну одрживост јавних финансија, уз досљедно поштовање фискалних правила и очување кредибилитета фискалне политике Републике Српске.

**ПРЕДСЈЕДНИК  
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

**Проф. др Миленко Крајишник, с.р.**